

G. István László

Edward Munch: Sikoly

Ne figyelj a halálfejet szorító kéz-satu
abroncstalan holdívére, figyeld inkább
a fehér elkenődéseket az arcomon, a
vulvaszájat, fölötte a konnektornyori orr,
miféle villanyos sugárzás a vágy és az
iszony közös tere, a türkizkék és narancssárga
sávok örvény-ideje? S a távozó két gótikus
alak csak azért van ott, hogy a szélen
kettős felkiáltójellel hagyjon magamra. Az ég
narancs lepedőhullámmás, a korlát három csíkja
a nap reflexét geometrikusan kinagyítja,
távol az alig észlelhető két csónak,
négy vonás rajta csak az ember,
hogy végre lehorgonyozzon az alkonyat.
Ne figyelj rám, én se figyelek se rád,
se senkire. A hegyek és a víz testembe folyó,
szívalakú tere csak azért kell, hogy
közel legyen, amire nem gondolok.
Ne figyelj a képre, csak magadba, és ne tudd,
hogy mi van ott. Mi az, ami nem számít, ami
a festékből elszalasztott vagy meg-
élhetetlen jövő időbe folyt. Ne halljál
süketséget, ne halljál sikolyt.

Jan van Eyck: Arnolfini házaspár

Megsokszorosodott, ami van. A szőrme
nyáron is leomlik, hordható ruha. Kétszer
két alak. Talán a vörös turbános a festő.
Miféle füledt szoba? A guruló narancsok
nem édenkerti almák. Kétszer két pár
papucs, csak két emberre jó. A zöld
ruharedők alacsonyan is lomberdőt
idézni valók. A nyolckarú csillár
a tükröt övező tíz kerek szentképpel
együtt, melyek egy kerék tagolt felületén

mutatják, hogy a szobából hányféle
 irányba mozog a fény, egy templom helyett
 berendezett flamand előszoba szentélyét
 idézik. Ki tartja a misét? Ebben a térben
 a prédikáció a tükör két oldalán csak
 magának beszél. A kintről benéző ág,
 a cseresznyefáié, mint a várakozó
 keresztetlenség, nem tudja még, hogy a
 szertartáson később majd részt vehet.
 Az összeérő két kéz fölött az ág
 fadísze is odatévedt madár.
 A kutya, mint kereszt alján a vér,
 vagy akár felmosórongy is lehet,
 a vér, a rongy is feltörlésre vár.
 A halott első feleség megidézett
 alakja ez, vagy ez a második? Súlyosan
 függenek selymek és damasztok.
 Itt minden függ, a bronztól az időn át
 a plafonról lelógó ágyfüggönyökig.
 Néző nem fér ide, bárhonnán szemléli,
 ezt a történetet nem lehet elmesélni.

Ezt a történetet nem lehet elmesélni.
 Bárhonnán szemléli, néző nem fér ide.
 A plafonról lógó ágyfüggönytől,
 a bronzon át az időig,
 damaszt és selyem súlya
 húzza le. Az egész csak idézet:
 a halott feleségé, vagy a helyettesítő
 második alaké. A kutya, mint egy felmosórongy,
 issza fel, ha a kereszt alá hull a vér.
 Odatévedt madár az ág fadísze, az összeérő
 két kéz fölött a szárnya. Ide a cseresznyefa
 be nem jut, keresztetlenségül csak arra várna, hogy a
 szertartáson részt vehessen egy gazdátlan ága.
 Magának beszél a prédikáció
 a térben, a tükör két oldalán.
 Nem tudni, ki tartja a misét.
 A berendezett flamand előszobában
 templom helyetti szentély
 szórja a fényt. Hányféle irányba
 mozog? Mutatja a kerék tagolt
 felülete, mely a tükröt veszi
 körbe, s nyolckarú csillár lesz az előtere.
 Lomberdőt idézni valók

a zöld ruharedők, alacsonyan is. Kétszer
két pár papucs, csak két emberre jók,
a narancsok nem édenkerti almák, de gurulók.
Miféle füledt szoba? Talán a vörös
turbános a festő, van kétszer két alak.
A szőrmék nyáron sem melegek, leomlanak,
s még most is hordhatók. Itt minden
ami van, megsokszorozódott.

Szita Szilvia

Földkábel

Az ő nevében írom, bár úgyse
olvasod: a lányod jól van,
egyetemre jár, néha pincérkedik.
Lehet, hogy téged is kiszolgált már.

Nem veszi szájára azt a szót, hogy *apu*,
de ettől még nem vagy egészen a múlté,
hiszen szerepelsz minden adatlapján,
és dacosan viseli köznapi vezetékneved.

Úgy vonulsz végig az életén,
mint egy földalatti vezeték,
amelyet tisztességgel karban tart,
ha már te őt nem vetted karodba.

Ki-kiássa, ha kell, védőburkot cserél,
sír nagyokat. Az anyjával kézfejükre
tetováltatták a fogyó holdat –
akin ilyen látsz, kerüld el messzire,

őt pedig, ha eddig nem tetted,
most már ne is keresd.